

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W IV KWARTALE 2016 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w IV kwartale 2016 r.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Od I kw. 2016 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności zastosowano kalibrację wag na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, co zapewnia spójność otrzymywanych wyników z danymi demograficznymi na poziomie województw. W obliczeniach wag uwzględniono stosowane dotychczas kategorie demograficzne według płci, grup wieku i miejsca zamieszkania, natomiast wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są obecnie wyznaczane na poziomie województw. Zastosowanie kalibracji poprawiło wskaźniki precyzji dla ocen na poziomie województwa, ale szacunek dotyczy wciąż tej samej wartości szacowanego parametru, nie powinny wystąpić zatem żadne różnice systematyczne, mogące mieć wpływ na brak porównywalności danych z wcześniejszymi okresami.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

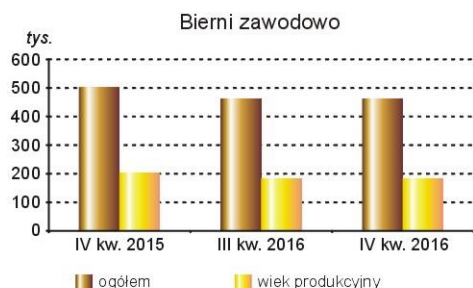
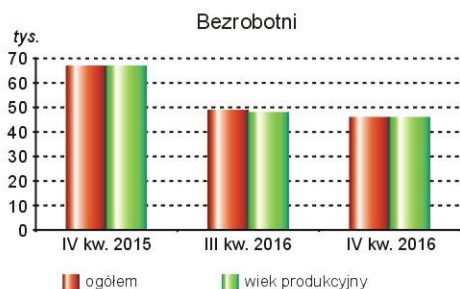
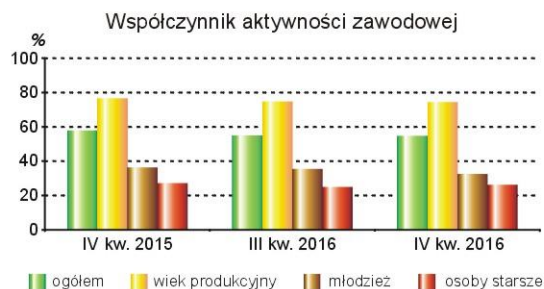
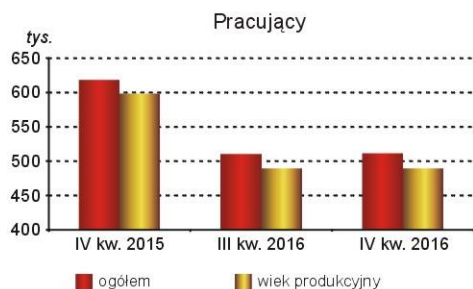
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	IV kwartał 2015	III kwartał 2016	IV kwartał 2016
Aktywni zawodowo w tys.	685	559	557
pracujący	618	510	511
bezrobotni	67	49	46
Bierni zawodowo w tys.	503	462	464
Współczynnik aktywności zawodowej w %	57,7	54,8	54,6
Współczynnik zatrudnienia w %	52,0	50,0	50,0
Stopa bezrobocia w %	9,8	8,8	8,3

Aktywni zawodowo

W IV kwartale 2016 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 557 tys. osób. Większość z nich (56,6%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 18,7%. Spowodowane to zostało jej spadkiem zarówno w grupie mężczyzn (o 19,0%), jak i wśród kobiet (o 18,5%).

Znaczny spadek aktywnych zawodowo odnotowano niezależnie od miejsca zamieszkania. Na przestrzeni roku na wsi ubyło ich 21,0%, natomiast w miastach – 14,9%. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zmniejszył się do 57,3%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 3,1 p. proc. niższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 54,6%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 63,9% wobec 45,8% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 53,1% i był mniejszy niż na wsi (55,9%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej obniżył się o 0,2 p.proc i osiągnął 56,3%. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 65,1%, a kobiet – 48,3%.

Spadek współczynnika aktywności zawodowej odnotowano we wszystkich grupach wieku, w tym najgłębszy był on wśród osób w wieku 15-24 lata (o 3,8 p.proc. – do 32,4%) oraz 35-44 lata (o 3,3 p. proc. – do 85,9%). Najmniejsze zmiany zaszły wśród najstarszych (55 lat i więcej), wśród których współczynnik aktywności zawodowej obniżył się o 0,9 p.proc do 26,1%.

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. Zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w dalszym ciągu w grupie osób z wykształceniem wyższym – 75,6%. Zmniejszył się on na przestrzeni roku o 5,0 p.proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 63,4% (spadek o 3,0 p.proc.) oraz zasadniczym zawodowym – 61,4% (spadek o 5,8 p.proc.). Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wskaźnik dla tej grupy wyniósł 16,7%, i w skali roku zmalał o 4,0 p. proc. Wzrost wskaźnika aktywności zawodowej wystąpił jedynie wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 3,5 p.proc. – do 51,1%).

Pracujący

Liczba pracujących w IV kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie 511 tys. i zmalała w skali roku o 17,3%. Było to rezultatem spadku zarówno populacji pracujących mężczyzn – o 17,7%, jak i kobiet – o 16,9%. Liczba pracujących w miastach zmalała o 14,5%, natomiast na wsi obniżyła się o 19,3%.

Zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2016 r. na 1000 pracujących przypadało 998 bezrobotnych i biernych zawodowo.

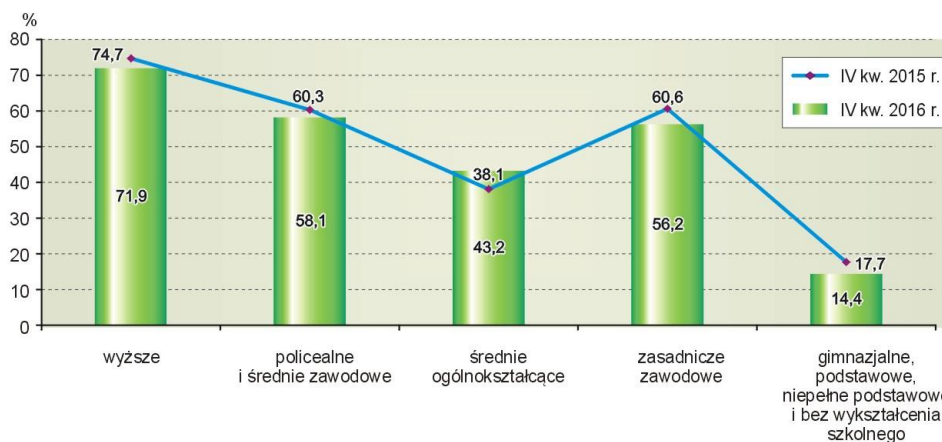
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na niższym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 50,0% (w kraju – 53,2%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był wśród mężczyzn, spośród których pracowało 58,6%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (42,0% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zmalał o 2,0 p.proc. Spadek ten dotyczył obydwu płci, przy czym głębszy był wśród kobiet, dla których wyniósł 2,4 p.proc.; wśród mężczyzn wyniósł 1,3 p.proc.

Zmniejszyły się dysproporcje w zależności od miejsca zamieszkania. Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast obniżył się na przestrzeni roku o 0,9 p.proc. osiągając wartość 48,4%, natomiast na wsi wyniósł 51,3% i był mniejszy o 2,8 p.proc.

We wszystkich grupach wiekowych odnotowano niższy wskaźnik zatrudnienia niż rok wcześniej, a najgłębszy spadek wystąpił wśród osób w wieku 15-24 lata – o 2,7 p.proc. i 35-44 lata – o 1,9 p. proc.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 71,9%; w stosunku do roku ubiegłego zmniejszył się jednak o 2,8 p.proc. Spadek wskaźnika zatrudnienia odnotowano także wśród najslabiej wykształconych (z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym lub bez wykształcenia szkolnego) – o 3,3 p.proc. oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 4,4 p.proc. Wysoki wzrost odnotowano natomiast wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 5,1 p. proc.

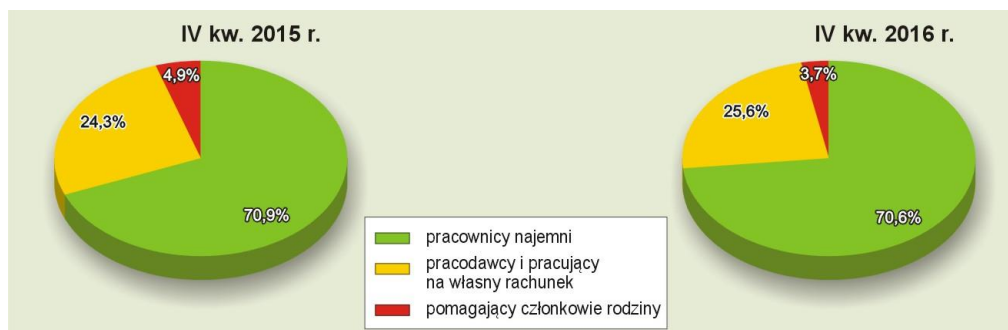
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W IV kwartale 2016 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 398 tys. osób, tj. 77,9% ogółu pracujących. Spośród nich większość (62,8%) stanowili mężczyźni. Odmiennie przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 113 tys. pracujących przeważały kobiety (64,6%). Znaczny spadek liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego odnotowano zarówno w przedsiębiorstwach prywatnych (o 16,9%), jak i w sektorze publicznym (o 18,7%).

Pracownicy najemni stanowili 70,6% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 25,6%, a pomagający członkowie rodzin – 3,7%. W skali roku liczba pracowników najemnych zmniejszyła się o 17,6%, pracodawców i pracujących na własny rachunek ubyło 12,7%, a pomagających członków rodzin – 36,7%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia

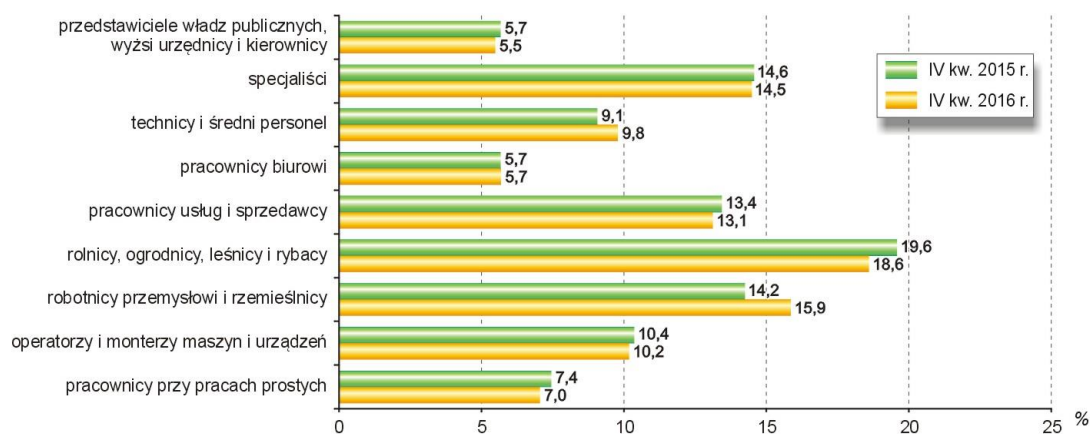
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się na przestrzeni roku o 14,7%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 17,4%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała na przestrzeni roku o 9,1%. W rezultacie udział kobiet w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek w tej zbiorowości wzrósł do 38,2%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 72,6% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 85,8%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 66,5%.

Najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 18,6% ogółu. Ich liczba na przestrzeni roku znacznie się jednak obniżyła – o 21,5%. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 15,9% ogółu, specjaliści – 14,5%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 13,1%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni przeważali wśród robotników przemysłowych i rzemieślników – 90,1% ogółu, operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 86,5% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 60,7%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród pracowników usług i sprzedawców – 64,2% oraz specjalistów – 63,5%.

Zwiększył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 69,5% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 74,7%, a kobiet – 63,1%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 72,0%, podczas gdy na wsi 67,6%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie 46 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 31,3%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 54,3% ogółu. Znaczny spadek bezrobocia odnotowano niezależnie od płci. W grupie mężczyzn liczba bezrobotnych zmalała o 34,2%, podczas gdy kobiet poszukujących pracy ubyło o 30,0%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 22,2%, natomiast na wsi spadek wyniósł 39,0%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2016 roku ukształtowała się ona na poziomie 8,3% i w skali roku zmniejszyła się o 1,5 p.proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 20,8%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 5,5%, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż przed rokiem.

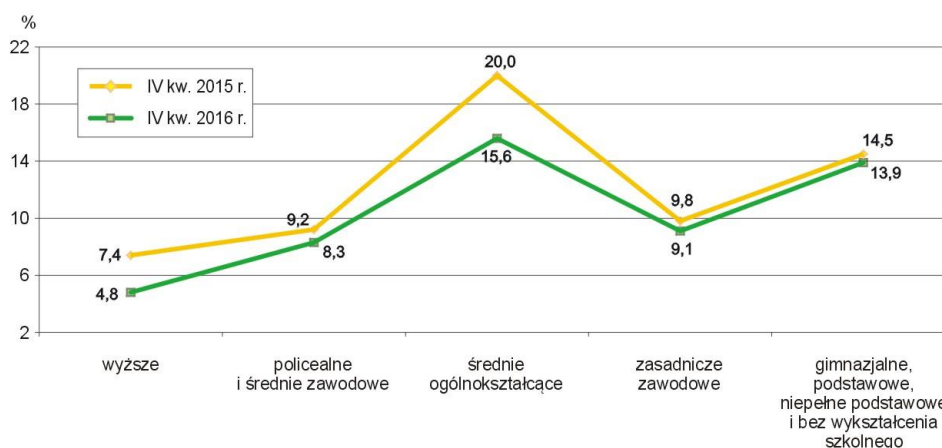
Stopa bezrobocia w miastach była mniejsza niż na wsi i wyniosła 9,6%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 10,1% aktywnych zawodowo.

Stopa bezrobocia wśród mężczyzn obniżyła się o 1,9 p. proc. i wyniosła 7,9%. Wśród kobiet wystąpił spadek wynoszący 1,4 p. proc. - w rezultacie stopa bezrobocia zmalała w tej populacji do 8,7%.

Mniejsze bezrobocie niż przed rokiem wystąpiło we wszystkich grupach wieku, z wyjątkiem 55 lat i więcej, w której stopa bezrobocia wzrosła o 0,4 p. proc. Na przestrzeni roku najbardziej zmalała ona natomiast wśród najmłodszych (w wieku 15–24 lata - o 2,9 p. proc. – do 20,5%) oraz wśród osób w wieku 45-54 lata – o 2,2 p. proc (do 4,9%).

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób najłabiej wykształconych (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 13,9%, przy czym obniżyła się ona o 0,6 p.proc. Największa poprawa sytuacji nastąpiła wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, dla których stopa bezrobocia zmalała o 4,4 p.proc. oraz wyższe – 2,6 p.proc.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez ogłoszenia w prasie, bezpośredni kontakt z zakładem pracy oraz krewnych i znajomych. Te formy wybrało 76,1% z nich. Mniej osób poszukiwało pracy poprzez biura pracy – 71,7%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 12,9 miesiąca. Skrócenie tego okresu było wynikiem spadku długości wśród mężczyzn (o 0,5 miesiąca – do 13,2 miesiąca), podczas gdy wśród kobiet uległ on wydłużeniu – o 0,7 miesiąca. W dalszym ciągu poszukiwały one jednak pracy krócej niż mężczyźni – średnio przez 12,7 m-ca. Szybciej znajdowali pracę mieszkańcy wsi, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 12,4 m-ca. W miastach zajmowało to przeciętnie 13,6 miesiąca.

Bierni zawodowo

W IV kwartale 2016 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 464 tys. osób, tj. 45,4% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 43,7%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 61,4% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 54,5%.

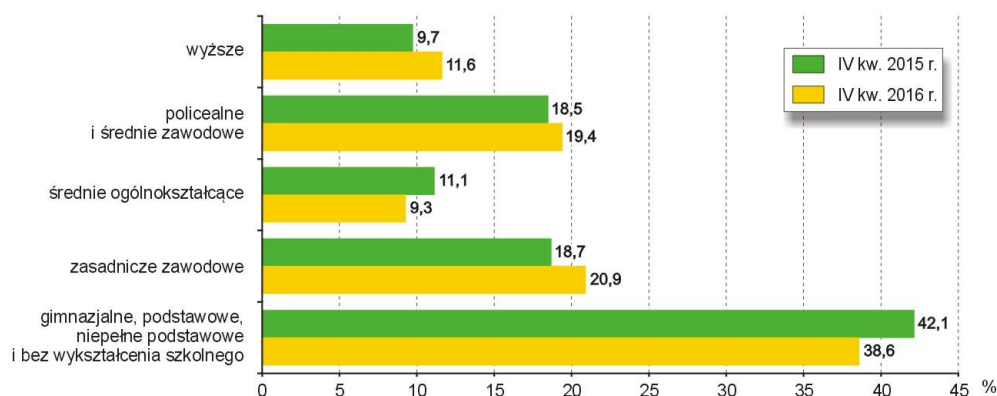
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zmniejszyła się o 7,8%. Większy spadek odnotowano w miastach – o 10,6%. Na wsi grupa nieaktywnych zmalała o 5,2%.

W podziale według płci spadek w grupie kobiet wyniósł 6,6%, natomiast w przypadku mężczyzn był wyraźnie większy i wyniósł 10,1%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmalała o 6,1% i stanowiła 63,6% ogółu. Największy spadek liczby nieaktywnych wystąpił wśród najmłodszych (w wieku 15-24 lata) – o 17,9%. Biernych zawodowo przybyło natomiast wśród osób w wieku 35-44 lata – o 9,1%.

Liczną grupę biernych zawodowo (38,6%) tworzą osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zmniejszyła się o 15,6%. Znacznie ubyło nieaktywnych także wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 23,2%. Więcej biernych niż przed rokiem odnotowano natomiast w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe – o 10,2% oraz zasadnicze zawodowe – o 3,2%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 50,2% biernych zawodowo. Jako przyczynę bierności zawodowej 17,5% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 10,8% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło ok. 3% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kw. 2016 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano spadek aktywności zawodowej,
- liczba pracujących obniżyła się niezależnie od płci i miejsca zamieszkania,
- odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- znacznie zmalała liczba bezrobotnych,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej mniejszy poziom występował w miastach,
- zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się zbiorowość biernych zawodowo; wyraźnie większy spadek wystąpił w miastach.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2016 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1021	557	511	46	464	54,6	50,0	8,3
mężczyźni	493	315	289	25	178	63,9	58,6	7,9
kobiety	528	242	222	21	285	45,8	42,0	8,7
Miasta	450	239	218	21	211	53,1	48,4	8,8
Wieś	571	319	293	25	253	55,9	51,3	7,8
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	136	44	34	9	92	32,4	25,0	20,5
25–34	170	142	124	18	28	83,5	72,9	12,7
35–44	170	146	136	10	24	85,9	80,0	6,8
45–54	147	122	116	6	25	83,0	78,9	4,9
55 lat i więcej	399	104	101	4	295	26,1	25,3	3,8
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	221	167	159	8	54	75,6	71,9	4,8
policealne i średnie zawodowe	246	156	143	13	90	63,4	58,1	8,3
średnie ogólnokształcące	88	45	38	7	43	51,1	43,2	15,6
zasadnicze zawodowe	251	154	141	14	97	61,4	56,2	9,1
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	216	36	31	5	179	16,7	14,4	13,9